

У ЖИТТІ БУВАЄ ПО-РІЗНОМУ

Перш ніж ти розпочнеш цікаву подорож сторінками цієї книжки, дозволь дещо зауважити. Інколи здається, що мова — це неймовірна кількість правил і винятків, які важко запам'ятати.

Насправді мова — це відображення того, що відбувається з тобою щодня, того, як ти сприймаєш світ і взаємодієш з іншими людьми. У твоєму житті є коло близьких людей — родина, друзі, добрі товариші, а є люди, з якими ти, так би мовити, перебуваєш на відстані. І тут ми можемо говорити про *формальне** або *неформальне** спілкування. Розуміння цього моменту не раз допоможе тобі в житті!

Неформальне спілкування

Неформальне спілкування відбувається у колі близьких тобі людей, серед них переважно ті, до кого ти звертаєшся на «ти».

Історія

Ти напевно звертаєшся до мами й тата на «ти», а раніше до батьків зверталися на «ви», виражаючи так пошану.

Формальне спілкування

Формальне спілкування передбачає спілкування з людьми не з твого близького кола. Умовно це ті, до кого ти звертаєшся на «ви».

Слово «формальний» походить від «форма», тобто ми говоримо про дотримання певної форми, правил у спілкуванні. В англійській мові, яку ти вивчаєш у школі, ти теж звертатимешся до таких понять, як *formal* та *informal*.

МОВНИЙ

ТРЕНІНГ

Поміркуй: з ким ти можеш спілкуватися неформально, а з ким — лише формально? Розглянь наведені кола спілкування і доповни їх власними прикладами.

Мої вітання!

Навіщо ми вітаємося, як ти гадаєш? Так-так, це, звісно, прояв ввічливості. Але це ще й сигнал для оточення, що ти хочеш розпочати контакт. Ти привітався, і людям уже зрозуміло, що в тебе є намір взаємодіяти. Нумо, гляньмо, як можна привітатися у різних ситуаціях.

Формальні ситуації

Неформальні ситуації

Якщо сумніваєшся, як би його привітатися, обирай «Доброго ранку», «Добрий день» або «Добрий вечір» — не прогадаєш! Це фрази, які підійдуть на всі випадки життя.

От лишенько!
Коли закінчується
ранок і починається
день?

З 06:00 до 12:00 – ранок

З 12:00 до 18:00 – день

З 18:00 до 00:00 – вечір

Доброго ранку!
Добрий день!
Добрий вечір!

~~Добрий ранок~~
~~Доброго дня!~~
~~Доброго вечора!~~

ЗАПАМ'ЯТАЙ

Історія

Так віталися з кимось, хто в цей момент працював. Нині таке привітання не дуже поширене. Воно стало *архаїчним**. Але знати його все одно корисно. Раптом трапиться нагода вразити когось своїми манерами?

Боже помагай!

Помагай!

МОВНИЙ

ТРЕНІНГ

Подивися на годинники і розкажи, як ти привітаєшся в таку пору доби у формальній і неформальній ситуаціях.

08:45

14:40

20:00

* Дивись значення цього слова у словнику на сторінці 124